Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Zaaknummer:

Datum afstemming portefeuillehouder: 5 oktober 2026

Portefeuillehouder: wethouder Floor Gordon

Behandelend ambtenaar:
Emily Joynes
e.joynes@amstelveen.nl
ORV

Onderwerp
Afwegingskader Trafostations

Besluit
Het college van burgemeester en wethouders besluit:
1. het Afwegingskader Trafostations vast te stellen
2. het Afwegingskader Trafostations openbaar te maken
3. de raad te informeren met bijgevoegde raadsbrief

Samenvatting
Voor de uitbreiding van het elektriciteitsnet in de periode tot 2050 en de plaatsing van ongeveer 300 nieuwe trafostations is een afwegingskader opgesteld waarmee locaties voor trafostations op een uniforme en navolgbare wijze worden beoordeeld. Het kader maakt inzichtelijk hoe belangen op het gebied van energievoorziening, ruimtelijke kwaliteit, beheer en leefomgeving tegen elkaar worden afgewogen. Hiermee ontstaat duidelijkheid voor de gemeente, Liander en inwoners. Tevens wordt de uitvoering van de netverzwaringsopgave ondersteund.

Doel
Het Afwegingskader Trafostations zorgt voor een eenduidige werkwijze bij de beoordeling van locaties, maakt afwegingen voor inwoners inzichtelijk, biedt ruimte voor gemotiveerde maatwerk en geeft duidelijkheid over de uitgangspunten die gemeente en Liander hanteren bij de plaatsbepaling van trafostations.

Prestatie
Met het afwegingskader kan de plaatsbepaling en inpassing van trafostations binnen de huidige organisatie worden uitgevoerd. Financiële consequenties voor uitvoering en beheer zijn opgenomen onder Financiën.

Voorgeschiedenis en context
Door groei van het aantal woningen en bedrijven en de energietransitie neemt de vraag naar elektriciteit sterk toe. Om leveringszekerheid te waarborgen en verdere verduurzaming mogelijk te maken, breidt netbeheerder Liander het elektriciteitsnet in Amstelveen uit. Hiervoor zijn naar verwachting ongeveer 300 nieuwe trafostations nodig. Deze voorzieningen zijn maatschappelijk noodzakelijk, maar leggen ook beslag op de schaarse openbare ruimte. Het afwegingskader biedt daarom een transparante en consistente methode om locaties te beoordelen en belangen zorgvuldig af te wegen.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Overwegingen bij beslispunt 1 - Afwegingskader Trafostations vaststellen

1.1 De energietransitie en netverzwaring leiden tot een aanzienlijke toename van het aantal te realiseren trafostations in de openbare ruimte. Hierdoor ontstaat behoefte aan een uniforme beoordelingswijze voor locatiekeuzes en ruimtelijke inpassing.
1.2 Het afwegingskader zorgt voor een eenduidige, efficiënte, transparante en reproduceerbare werkwijze bij de beoordeling van locaties. Hierdoor worden vergelijkbare situaties op dezelfde wijze behandeld en worden vertragingen in de uitvoering zoveel mogelijk voorkomen.
1.3 Met het afwegingskader worden belangen op het gebied van energievoorziening, verkeersveiligheid, groen, ruimtelijke kwaliteit, beheer en gebruik van de openbare ruimte integraal afgewogen. Daarbij wordt uitgegaan van bestaand vastgesteld gemeentelijk beleid.
1.4 Het kader biedt duidelijkheid voor zowel de gemeente als de netbeheerder over de voorwaarden die gelden bij de plaatsbepaling en inpassing.
1.5 Zonder afwegingskader bestaat het risico dat plaatsbepaling per situatie verschillend wordt beoordeeld, waardoor de afweging minder voorspelbaar wordt en discussies over maatwerkoplossingen en bijbehorende kosten toenemen.

Overwegingen bij beslispunt 2 - raad informeren met raadsbrief

2.1 Openbaarmaking van het afwegingskader vergroot voor inwoners de transparantie over de wijze waarop plaats voor een trafostation wordt bepaald en welke afwegingen daarbij worden gemaakt.
2.2 Door vooraf duidelijkheid te geven over de voorwaarden voor afweging worden verwachtingen beter gemanaged en kan de gemeente keuzes beter uitleggen aan inwoners.
2.3 Openheid over de gehanteerde werkwijze draagt bij aan begrip voor de noodzaak van de plaatsing van trafostations en de daarbij gemaakte afwegingen.

Overwegingen bij beslispunt 3 - Afwegingskader Trafostations openbaar maken

3.1 Het versturen van de raadsbrief draagt bij aan een zorgvuldige communicatie tussen college en raad. De raad wordt op een actieve en heldere wijze geïnformeerd over de aankomende meerjarige netverzwaringsopgave en gemeentelijke werkwijze van de plaatsbepaling van trafostations.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

- Alternatief 1: Geen afwegingskader vaststellen. Dit heeft als risico een inconsistente werkwijze en langere doorlooptijden.
- Alternatief 2: Locatiekeuze volledig overlaten aan de netbeheerder. Dit beperkt de gemeentelijke invloed op de inrichting, kwaliteit en veiligheid van de openbare ruimte, terwijl de gemeente wel daarvoor verantwoordelijk is.

Conclusie: Het vaststellen van een afwegingskader biedt de meest evenwichtige aanpak.

Participatie/Communicatie

De plaatsing van trafostations is onderdeel van een wettelijke taak van de netbeheerder en is vergunningsvrij. Nut en noodzaak van trafostations staan daarmee vast. De locatiebepaling vindt plaats aan de hand van het vastgestelde afwegingskader en een integrale afweging door gemeente en Liander. We hanteren een transparant afwegingskader, wegen alle belangen zorgvuldig af en leggen met het kader uit hoe keuzes tot stand zijn gekomen. Gelet op het vergunningsvrije karakter, de wettelijke taak om de

elektriciteitsvoorziening veilig en betrouwbaar te houden en de zorgvuldige locatieafweging op basis van het afwegingskader, vindt geen participatie plaats over de keuze van een locatie voor een trafostation.

Over de uitvoering van werkzaamheden en de gevolgen voor de directe omgeving wordt actief gecommuniceerd door Liander. Zodra locaties in een wijk bepaald zijn, verstuurt Liander een met de gemeente afgestemde bewonersbrief. Hierin wordt verwezen naar de website van Liander, waar de gekozen locaties te zien zijn. Na verzending van die brief wordt een periode van vier weken aangehouden om evt. vragen of aandachtpunten af te handelen. Na afloop van deze periode worden de locaties definitief. Waar werkzaamheden in de openbare ruimte efficiënt worden gecombineerd communiceert de gemeente ook. De gemeente maakt het afwegingskader openbaar beschikbaar en kan aanvullend communiceren over de gemeentelijke werkwijze.

Kanttekeningen en risico's

De invloed van de gemeente op locatiekeuzes blijft beperkt door de wettelijke taak van de netbeheerder. Ook bij een zorgvuldige afweging kunnen omwonenden het oneens zijn met een gekozen locatie. Openbare ruimte kent vaak meerdere functies en belangen die niet allemaal tegelijkertijd kunnen worden gefaciliteerd.
De uitvoering vraagt voldoende capaciteit voor afstemming, toezicht en beheer.

Financiën

De vaststelling van het afwegingskader heeft op zichzelf geen directe financiële consequenties. In de NOK worden financiële afspraken gemaakt over de kostenverdeling van de uitvoering en herstelkosten en -werkzaamheden.
De aanwezigheid van een trafostation leidt naar verwachting niet tot een toename van de beheerlasten. Eventuele extra beheerinspanningen rondom het trafostation worden gecompenseerd doordat het trafostation ruimte inneemt die anders eveneens beheerd zou moeten worden. Per saldo is de inschatting dat het effect op beheer en onderhoud neutraal zal zijn.
De financiële consequenties van initiatieven met een bijzonder karakter, zoals kunst op een trafostation, zijn niet meegenomen in dit afwegingskader. Eventuele kosten worden betrokken bij de uitwerking van aanvullend beleid op dit onderwerp.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

De uitbreiding van het elektriciteitsnet is al gestart en wordt ongeveer de komende periode gefaseerd uitgevoerd. Liander bepaalt op basis van urgentie de volgorde van uitvoering, in afstemming met gemeentelijke projecten. Dit gebeurt per buurt of wijk.
De eerste twee buurten die aan bod komen zijn Elsrijk-West fase 1 en 2. Hiervoor is gekozen omdat de werkzaamheden kunnen worden gecombineerd met de geplande reconstructie van de openbare ruimte in deze wijk.
Een andere stap die gezet wordt is het uitwerken van beleid rondom vormgeving van trafostations op plaatsen met een bijzonder karakter, bijvoorbeeld met kunst op een trafostation.
Er worden nadere afspraken gemaakt met Liander over de processtappen, communicatie en uitvoering. Deze worden vastgesteld in de NOK (nadere overeenkomst) en beschreven in de Werkwijzer Trafostations.

Omgevingswet

Dit afwegingskader is geen instrument als bedoeld in de Omgevingswet. Het betreft een privaatrechtelijk document dat onderdeel uitmaakt van de overeenkomst tussen de gemeente en netbeheerder Liander. De plaatsing van trafostations is vergunningsvrij. Gelet hierop wordt het afwegingskader niet opgenomen in het Omgevingsplan. Trafostations bij nieuwbouw wordt wel opgenomen in het Omgevingsplan. Vaststelling en openbaarmaking dragen bij aan transparantie over de gemeentelijke werkwijze.

Evaluatie

Het afwegingskader is in de praktijk getoetst bij enkele eerste zoekgebieden en biedt een stevige basis om te starten met de plaatsing van de eerste van ongeveer 300 trafostations. Tegelijkertijd is Amstelveen een diverse stad en kunnen zich gedurende de looptijd van deze opgave nieuwe inzichten en innovaties voordoen. Daarom wordt, indien nodig, het afwegingskader tussentijds geëvalueerd en aangepast op basis van praktijkervaringen en ontwikkelingen in het werkveld.

Duurzaamheidsaspecten

Trafostations zijn noodzakelijk voor de energietransitie en dragen bij aan het behalen van klimaatdoelstellingen. Tegelijkertijd wordt bij de plaatsbepaling rekening gehouden met groen, biodiversiteit, klimaatadaptatie, ruimtelijke kwaliteit en beheer. Uitgangspunt is dat negatieve effecten zoveel mogelijk worden voorkomen of gecompenseerd.

Bijlagen

1. Afwegingskader Trafostations
2. Raadsbrief Afwegingskader Trafostations

Behandeld in B&W-vergadering: 13 oktober 2026

Besluit B&W: Besloten wordt conform het voorgestelde besluit.